

No. 48805

**Estonia
and
Republic of Moldova**

Agreement on the promotion and reciprocal protection of investments between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Moldova. Tallinn, 18 June 2010

Entry into force: *21 April 2011 by notification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *English, Estonian and Moldovan*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Estonia, 3 August 2011*

**Estonie
et
République de Moldova**

Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements entre le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République de Moldova. Tallin, 18 juin 2010

Entrée en vigueur : *21 avril 2011 par notification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *anglais, estonien et moldave*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Estonie, 3 août 2011*

AGREEMENT
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION
OF INVESTMENTS
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

The Government of the Republic of Estonia and the Government of the Republic of Moldova, hereinafter referred to as the “Contracting Parties”,

Desiring to intensify their economic co-operation for the mutual benefit of both countries,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments made by investors of each Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognising that the promotion and protection of investments under this Agreement will stimulate business initiatives and will increase economic prosperity of the Contracting Parties,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purposes of this Agreement:

1. The term “investor” shall mean any natural person or any legal person of one Contracting Party that makes investments in the territory of the other Contracting Party:

- a) the term “natural person” shall mean any individual having the nationality of either Contracting Party in accordance with its laws and regulations;
- b) the term “legal person” shall mean any entity, which is incorporated in accordance with the laws and regulations of one of the Contracting Parties and which has its registered office, central administration or principal place of business in the territory of that Contracting Party.

2. The term “investment” shall mean every kind of asset invested by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter Contracting Party including, in particular, the following:

- a) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, pledges and similar rights;
- b) shares, stocks and debentures of a company or any other form of participation in a company;
- c) claims to money or to any performance under contract having financial value and associated with an investment;
- d) intellectual and industrial property rights, technical processes, know-how and goodwill;
- e) rights to undertake economic and commercial activities conferred by law, by an administrative act or by virtue of a contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investments provided that such a change has been made in accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party.

3. The term “returns” shall mean the amounts yielded by an investment and includes, in particular, profit, dividends, interest, capital gains, royalties and fees.

4. The term “territory” shall mean geographical area composed of the soil and subsoil, internal waters and air space over the soil and territorial waters of the Contracting Party, over which that Contracting Party exercises its sovereign rights and jurisdiction, in accordance with its laws and regulations and international law.

ARTICLE 2 PROMOTION AND ADMISSION OF INVESTMENTS

1. Each Contracting Party shall in its territory promote, as far as possible, investments by investors of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

2. When a Contracting Party admits an investment in its territory, it shall, in accordance with its laws and regulations, grant the necessary permits, licences and contracts for technical, commercial or administrative assistance connected with such an investment.

3. Each Contracting Party shall, whenever needed, according to its laws and regulations, endeavour to issue the necessary authorisations concerning the activities of consultants and other qualified personnel, regardless of their nationality.

ARTICLE 3 PROTECTION

1. Investments made by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security. In no case shall a Contracting Party accord to such investments treatment less favourable than that required by national and international law.

2. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures management, maintenance, use or disposal of such investments.

ARTICLE 4 NATIONAL TREATMENT AND MOST FAVOURED NATION TREATMENT

1. Each Contracting Party shall accord in its territory to investments made by investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that which it accords to the investments made by its own investors or by investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

2. Each Contracting Party shall accord in its territory to investors of the other Contracting Party regarding management, maintenance, use or disposal of their investment, treatment no less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned.

3. The treatment granted under paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party and to their investments the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from its membership of, or association with, any existing or future:

- a) free trade area, customs union, economic union, monetary union or other regional economic integration organisation; or
- b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

4. Measures that have to be taken for reasons of public security and order or public health shall not be deemed as less favourable treatment within the meaning of this Article.

ARTICLE 5 EXPROPRIATION

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having equivalent effect to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") except for public interest, in accordance with due process of law, on a non-discriminatory basis and against payment of prompt, adequate and effective compensation.

2. Such compensation shall amount to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation or impending expropriation became publicly known, whichever is the earlier (hereinafter referred to as the "valuation date").

3. Such fair market value shall be calculated in a freely convertible currency at the market rate of exchange prevailing for that currency on the valuation date. Compensation shall include interest calculated at a commercial rate established on the market basis for the currency of valuation from the date of expropriation until the date of payment. Compensation shall be paid without delay, shall be effectively realisable and freely transferable.

4. The investor affected shall have the right, under the laws and regulations of the Contracting Party making the expropriation, to a prompt review, by a judicial authority or other competent and independent authority of that Contracting Party, of its case, including the valuation of its investment and the payment of compensation, in accordance with the principles set out in this Article.

5. Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated according to its laws and regulations in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions of this Article are applied so as to guarantee prompt, adequate and effective compensation to such investors of the other Contracting Party.

**ARTICLE 6
COMPENSATION FOR LOSSES**

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or to other armed conflict, state of national emergency, revolution, insurrection, civil disturbance or any other similar event, shall be accorded by the latter Contracting Party, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, treatment no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investor concerned. Resulting payments shall be paid without delay, be effectively realisable and freely transferable.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, an investor of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph, suffers a loss in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a) requisitioning of its investment or part thereof by the latter's forces or authorities;
or
- b) destruction of its investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. Resulting payments shall be made without delay, be effectively realisable and be freely transferable.

**ARTICLE 7
TRANSFERS**

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party, after fulfilment of their fiscal obligations, the free transfer of all payments relating to their investments. Such transfers shall include, in particular:

- a) initial capital and additional amounts needed for the maintenance or increase of the investment;
- b) returns as defined in Article 1;
- c) funds necessary to repay loans related to an investment;
- d) compensation provided for under Articles 5 and 6;
- e) proceeds from the total or partial sale or liquidation of an investment;
- f) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with an investment;
- g) payments arising out of the settlement of a dispute.

2. Transfers under this Agreement shall be made without delay in a freely convertible currency at the market rate of exchange prevailing for that currency on the date of the transfer and in accordance with the laws and regulations in force in the territory of the Contracting Party where investment was made.

3. The provisions of this Article shall not be construed so as to prevent a Contracting Party from fulfilling in good faith its obligations as a member of an economic and monetary union.

ARTICLE 8 APPLICATION OF OTHER PROVISIONS

1. If the laws and regulations of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement include a regulation, whether general or specific, entitling investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than that provided for by this Agreement, such regulation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

2. More favourable terms than those of this Agreement which have been agreed to by one of the Contracting Parties with investors of the other Contracting Party shall not be affected by this Agreement.

ARTICLE 9 SUBROGATION

If one Contracting Party or its designated Agency makes a payment under an indemnity, guarantee or contract of insurance against non-commercial risks given in respect of an investment made by any of its investors in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment of any right or claim of such investor to the former Contracting Party or its designated Agency and the right of the former Contracting Party or its designated Agency to exercise, by virtue of subrogation, any such right and claim to the same extent as its predecessor in title.

ARTICLE 10 SETTLEMENT OF DISPUTES BETWEEN THE CONTRACTING PARTIES

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall as far as possible be settled amicably through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot be settled within six months from the start of the negotiations, it shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal.

3. The arbitral tribunal shall be set up in the following way: each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall elect a national of a third country as Chairman. The arbitrators shall be appointed within three months and the Chairman within five months from the date on which either of the two Contracting Parties informed the other Contracting Party of its intention to submit the dispute to an arbitral tribunal.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority in office that is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitral tribunal shall issue its decision on the basis of this Agreement and rules and universally accepted principles of international law.

6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the arbitral tribunal shall lay down its own procedure.

7. The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes and that decision shall be final and binding on both Contracting Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the expenses of its own arbitrator and those connected with representing it in the arbitration proceedings. The other expenses, including those of the Chairman, shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties.

ARTICLE 11

DISPUTES BETWEEN A CONTRACTING PARTY AND INVESTORS OF THE OTHER CONTRACTING PARTY

1. Any dispute which may arise between one Contracting Party and an investor of the other Contracting Party in connection with an investment on the territory of the first Contracting Party shall be settled, as far as possible, amicably through consultations and negotiations.

2. If such a dispute cannot be settled amicably within six months from the date either party to the dispute requested amicable settlement, the dispute may be submitted, at the choice of the investor, to:

- a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment was made; or
- b) an ad hoc tribunal of arbitration established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law; or
- c) the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States", opened for signature at Washington on 18th March 1965, in case both Contracting Parties become members of this Convention. As long as a Contracting Party which is party in the dispute has not become a Contracting State of the Convention mentioned above, the dispute shall be dealt with pursuant to the rules of the Additional Facility for the Administration of

Conciliation, Arbitration and Fact-Finding Proceedings of the ICSID.

In case where the investor chooses to submit the dispute to a national court or arbitration as provided under the subparagraphs (b) and (c) above, such choice shall be irrevocable for the investor.

3. The arbitration shall be based on:

- a) the provisions of this Agreement and of the other agreements in force between the Contracting Parties;
- b) the rules and universally accepted principles of international law; and
- c) the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made, including the rules relative to conflicts of law.

4. Each Contracting Party shall give its consent to the submission of disputes to international arbitration set out in subparagraphs (b) and (c).

5. Neither of the Contracting Parties, which is a party to the dispute, may raise an objection, at any step of the arbitral proceedings or of the execution of an arbitration award, on account of the fact that the investor, which is the opposing party to the dispute, had received an indemnification covering the whole or part of its losses by virtue of a guarantee or an insurance contract.

6. The arbitration award shall be final and binding on the parties in the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the award in accordance with its laws and regulations.

**ARTICLE 12
SCOPE OF APPLICATION**

This Agreement shall apply to investments made by investors of one of the Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, in accordance with its laws and regulations prior to or after the entry into force of this Agreement. However, this Agreement shall not apply to any investment dispute that may have arisen or any claim which was settled before its entry into force.

**ARTICLE 13
ENTRY INTO FORCE, DURATION, AMENDMENT AND TERMINATION**

1. The Contracting Parties shall notify each other in writing through diplomatic channels that their constitutional requirement necessary for the entry in force of this Agreement has been fulfilled. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of the receipt the latter notification.

2. This Agreement shall remain in force for a period of five years. Thereafter it shall remain in force for consecutive periods of ten years unless, six months before the expiration of any

subsequent period, either Contracting Party notifies the other Contracting Party of its intention to terminate the Agreement.

3. Either Contracting Party may propose the other Contracting Party to amend the Agreement. The amendments will be concluded as additional protocols to the Agreement. The protocols will enter into force according to this Agreement

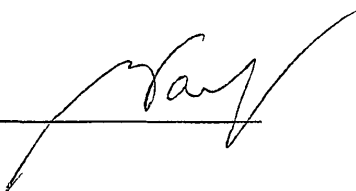
4. In respect of investments made prior to the date termination of this Agreement, its provisions shall continue to be effective for a further period of ten years from the date of its termination.

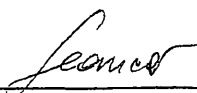
IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries duly authorised by their states have signed this Agreement.

DONE at Tallinn on 18 June 2010, in duplicate, in Estonian, Moldovan and English languages, all texts being equally authentic. In a case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR AND ON BEHALF
OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF ESTONIA**

**FOR AND ON BEHALF
OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

EESTI VABARIIGI VALITSUSE

JA

MOLDOVA VABARIIGI VALITSUSE

VAHELINE

INVESTEERINGUTE SOODUSTAMISE JA
VASTASTIKUSE KAITSE LEPING

Eesti Vabariigi valitsus ja Moldova Vabariigi valitsus (edaspidi *lepingupoole*),

soovides mõlema riigi hüvanguks tugevdada majanduskoostööd;

kavatsedes luua ühe lepingupoole investoritele soodsad investeerimistingimused teise lepingupoole territooriumil ja neid säilitada;

olles teadlikud, et lepingu alusel investeringute soodustamine ja kaitsmine aitab kaasa lepingupoole äritegevuse kasvule ja majanduse arengule,

on kokku leppinud järgmises.

ARTIKKEL 1

Mõisted

Lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Investor* – ühe lepingupoole füüsiline või juriidiline isik, kes investeerib teise lepingupoole territooriumil:

- a) *füüsiline isik* – füüsiline isik, kes on lepingupoole õigusaktide kohaselt selle kodanik;
- b) *juriidiline isik* – üksus, mis on asutatud lepingupoole õigusaktide kohaselt ning mille registreeritud asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on selle lepingupoole territooriumil.

2. *Investeering* – igat liiki vara, mille ühe lepingupoole investor on investeerinud teise lepingupoole territooriumil selle riigi õigusaktide kohaselt, esmajoones:

- a) vallas- ja kinnisvara ning muud asjaõigused, nagu hüpoteek, pant ja muud samalaadsed õigused;
- b) äriühingu osad, aktsiad ja teised äriühingus osalemise vormid ning võlakirjad;
- c) rahanõue või muu rahalist väärtust omav kohustuse täitmise nõue, mis on investeeringuga seotud;
- d) intellektuaalse ja tööstusomandi õigused, tehnoloogiline meetod, oskusteave ja firmaväärtus;
- e) seaduse, haldusakti või pädeva asutusega sõlmitud lepingu alusel antud majandus- või äritegevuse luba, sealhulgas luba otsida, kultiveerida, kaevandada või kasutada loodusvarasid.

Vara investeerimise või taasinvesteerimise vormi muutus ei mõjuta selle olemust investeeringuna, kui muutus on kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

3. *Tulu* – investeeringust saadav tulu, esmajoones kasum, dividendid, intressid, kapitalitulu, kasutustasu ning muud tasud.

4. *Territoorium* – geograafiline ala, mis hõlmab lepingupoole maismaaterritooriumi, maapõue, siseveed ning õhuruumi maismaa ja territoriaalvete kohal, mille üle on asjakohasel riigil suveräänne õigus ja jurisdiktsioon kooskõlas oma õigusaktidega ning rahvusvahelise õigusega.

ARTIKKEL 2

Investeeringute soodustamine ja lubamine

1. Lepingupool toetab teise lepingupoole investoreid oma territooriumil nii palju kui võimalik. Lepingupool lubab selliseid investeeringuid oma õigusaktide kohaselt.
2. Lepingupool, lubades oma territooriumil investeeringuid, tagab oma õigusaktide kohaselt investeeringuga seotud vajalikud load, litsentsid ja tehnilist, ärilist või asjaajamisabi käsitlevad lepingud.
3. Vajaduse korral annab lepingupool oma õigusaktide kohaselt välja load konsultantide ja teiste kvalifitseeritud töötajate tegevuseks, olenemata nende kodakondsusest.

ARTIKKEL 3

Kaitse

1. Lepingupool tagab oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringutele ausa ja õiglase kohtlemise ning täieliku kaitse ja julgeoleku. Igal juhul kohtleb lepingupool selliseid investeeringuid vähemalt sama soodsalt, kui on ette nähtud riigisisese ja rahvusvahelise õigusega.
2. Kumbki lepingupool ei takista ebamõistlike või diskrimineerivate meetmetega selliste investeeringute juhtimist, säilitamist, kasutamist ega müüki.

ARTIKKEL 4

Riiklik kohtlemine ja enamsoodustusrežiim

1. Lepingupool kohtleb oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringuid vähemalt sama soodsalt kui oma investori või mis tahes kolmanda riigi investori investeeringuid, võttes aluseks neist asjaomasele investorile soodsamad tingimused.
2. Lepingupool kohtleb oma territooriumil teise lepingupoole investorit investeeringu juhtimise, säilitamise, kasutamise või müügi puhul vähemalt sama soodsalt kui oma investorit või mis tahes kolmanda riigi investorit, võttes aluseks neist asjaomasele investorile soodsamad tingimused.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei või tõlgendada lepingupoole kohustusena võimaldada teise lepingupoole investorile ja tema investeeeringutele samasugust kohtlemist, soodustusi või eesõigusi, nagu ta on andnud lähtuvalt praegusest või tulevases osalemisest olemasolevas või tulevases:

- a) vabakaubanduspiirkonnas, tolliliidus, majandusliidus, rahaliidus või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonis;
- b) rahvusvahelises lepingus või kokkuleppes, mis on kas täielikult või osaliselt seotud maksustamisega.

4. Avaliku turvalisuse ja korra tagamise või tervisekaitse meetmete võtmine ei tähenda käesoleva artikli tähenduses vähem soodsat kohtlemist.

ARTIKKEL 5

Sundvõõrandamine

1. Lepingupool natsionaliseerib või sundvõõrandab oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeingu või võtab muid samaväärseid meetmeid (edaspidi *sundvõõrandamine*) ainult üldistes huvides õiglase menetluse kohaselt, kõiki võrdselt koheldes ning kiire, piisava ja tõhusa hüvitise eest.

2. Hüvitise suurus peab vastama sundvõõrandatud investeeingu turuväärtusele vahetult enne sundvõõrandamist või eelseisva sundvõõrandamise teatavaks saamist, kui see kuupäev on varasem (edaspidi *hindamiskuupäev*).

3. Turuväärtus määratakse vabalt konverteeritavas valuutas hindamiskuupäeva turukursiga. Hüvitis sisaldab turuintressimääraga viivist, mida arvutatakse makse aluseks oleva valuuta turukursi alusel sundvõõrandamise päevast kuni tegeliku maksepäevani. Hüvitis tuleb välja maksta viivitamata, see peab olema tegelikult realiseeritav ja vabalt ülekantav.

4. Investoril, keda sundvõõrandamine kahjustab, on õigus nõuda asja kiiret läbivaatamist, sealhulgas investeeingu käesoleva artikli põhimõtete kohast hindamist ja hüvitamist, sundvõõrandamist läbi viiva lepingupoole kohtus või muus pädevas ja sõltumatus ametiasutuses kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega.

5. Kui lepingupool sundvõõrandab sellise äriühingu varad, mis on moodustatud tema territooriumi mis tahes osas kehtivate õigusaktide kohaselt ja milles teise lepingupoole investor on osanik, tagab lepingupool, et käesolevat artiklit kohaldatakse teise lepingupoole investorile kiire, piisava ja tõhusa hüvitise tagamiseks.

ARTIKKEL 6

Kahju hüvitamine

1. Kui teise lepingupoole territooriumil investeerinud investor kannab kahju seal toimuva sõja või muu relvakonflikti, hädaolukorra, revolutsiooni, mässu, rahvarahutuse või muu sellise sündmuse tõttu, peab teine lepingupool võimaldama talle vara tagastamisel, hüvitise maksmisel või muu lahenduse korral vähemalt sama soodsat kohtlemist kui oma investoritele või mis tahes kolmanda riigi investoritele, võttes aluseks neist asjaomasele investorile

soodsama. Asjakohased maksed tuleb teha viivitamata, need peavad olema tegelikult realiseeritavad ja vabalt ülekantavad.

2. Piiramata lõike 1 kohaldamist, tuleb lepingupoole investorile, kes selles lõikes loetletud sündmuse tõttu kannab teise lepingupoole territooriumil kahju, kuna relvajõud või ametiasutused on tema investeeringu täielikult või osaliselt:

- a) sundkasutusele võtnud;
- b) hävitanud, kui hetkeolukord seda tingimata ei nõudnud,

võimaldada vara tagastamine või mõlemal juhul kiire, piisav ja tõhus hüvitamine. Asjakohased maksed tuleb teha viivitamata, need peavad olema tegelikult realiseeritavad ja vabalt ülekantavad.

ARTIKKEL 7

Ülekanded

1. Lepingupool tagab, et teise lepingupoole investori investeeringuga seotud makseid võib pärast maksukohustuse täitmist vabalt üle kanda. Need ülekanded on esmajoones:

- a) algkapital ja lisasummad investeeringu säilitamiseks või suurendamiseks;
- b) artiklis 1 nimetatud tulu;
- c) investeeringuga seotud laenude tasumiseks vajalikud summad;
- d) artiklites 5 ja 6 ettenähtud hüvitised;
- e) investeeringu täielikust või osalisest müügist või likvideerimisest saadav tulu;
- f) töötasu ja muu tasu, mis makstakse investeeringuga seoses välismaalt palgatud töötajatele;
- g) investeerimisvaidluse lahendusest tulenevad maksed.

2. Lepingus nimetatud ülekandeid peab saama teha viivitusega, vabalt konverteeritavas valuutas ülekande kuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ja kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

3. Käesolev artikkel ei takista lepingupoolel täitmast heas usus oma majandus- ja rahaliidu liikmesusest tulenevaid kohustusi.

ARTIKKEL 8

Muude reeglite kohaldamine

1. Kui lepingupoolte õigusaktid või lepingupooltevahelised olemasolevad või tulevased rahvusvahelised kohustused sisaldavad peale käesoleva lepingu kas üldisi või konkreetseid

sätteid, mille kohaselt teise lepingupoole investorile antakse käesolevas lepingus sätestatud soodsam kohtlemine, siis kehtivad investori jaoks soodsamad tingimused.

2. Leping ei mõjuta lepingus sätestatud soodsamaid tingimusi, mis üks lepingupool on andnud teise lepingupoole investorile.

ARTIKKEL 9 **Õiguste üleminek**

Kui lepingupool või tema määratud asutus teeb makse oma investorile teise lepingupoole territooriumil tehtud investeringuga seotud kindlustuse, mitteärilise riski garantiid või kindlustuslepingu alusel, tunnustab teine lepingupool, et selle investori õigused ja nõuded lähevad üle esimesele lepingupoolele või tema määratud asutusele ning esimesel lepingupoolel või tema määratud asutusel on õigus talle üleläänud õigusi teostada ja nõudeid täitmisele pöörata samas ulatuses kui algsel omanikul.

ARTIKKEL 10 **Lepingupoole vaidluste lahendamine**

1. Lepingupoole lahendavad lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused võimalust mööda rahumeelselt diplomaatiliste kanalite kaudu.

2. Kui vaidlust ei ole võimalik lahendada kuue kuu jooksul alates läbirääkimiste algusest, esitatakse vaidlus emma-kumma lepingupoole taotlusel lahendamiseks vahekohtule.

3. Vahekohus moodustatakse järgmiselt: kumbki lepingupool määrab ühe vahekohtuniku ja need kaks vahekohtunikku valivad esimehe, kes on kolmanda riigi kodanik. Vahekohtuniku määratakse kolme kuu jooksul ja esimees viie kuu jooksul alates kuupäevast, mil üks lepingupool on teatanud teisele lepingupoolele oma kavatsusest esitada vaidlus vahekohtusse.

4. Kui lõikes 3 nimetatud ajavahemike jooksul ei ole vajalikke määramisi tehtud, võib kumbki lepingupool paluda teha need Rahvusvahelise Kohtu esimehel, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Kui Rahvusvahelise Kohtu esimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ta ei saa muul põhjusel nimetatud ülesannet täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu aseesimehel. Kui Rahvusvahelise Kohtu aseesimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ka tema ei saa muul põhjusel nimetatud ülesandeid täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu kõige kauem ametis olnud liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

5. Vahekohus teeb otsuseid käesolevast lepingust lähtudes ja kooskõlas tildtunnustatud rahvusvahelise õiguse põhimõtetega.

6. Kui lepingupoole ei lepi kokku teisiti, kehtestab vahekohus ise menetluskorra.

7. Vahekohus teeb otsuse hääldenamusega ning see on lepingupoole suhtes lõplik ja siduv.

8. Kumbki lepingupool kannab enda määratud vahekohtu liikme kulud ning oma esindamisega seotud menetluskulud. Ülejäänud kulud, kaasa arvatud esimehega seotud kulud, kannavad mõlemad lepingupoole võrdsetes osades.

ARTIKKEL 11

Lepingupoole ja teise lepingupoole investorite vaidluste lahendamine

1. Kõik lepingupoole ja teise lepingupoole investori vaidlused, mis on seotud esimese lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuga, lahendatakse võimalust mööda rahumeelsete konsultatsioonide ja läbirääkimiste teel.

2. Kui vaidlust ei saa lahendada rahumeelselt kuue kuu jooksul alates päevast, mil emb-kumb vaidluspool taotles rahumeelse lahenduse leidmist, võib investor vaidluse esitada kas:

- a) selle lepingupoole pädevale kohtule, kelle territooriumil investeering tehti;
- b) *ad hoc* vahekohtule, mis on moodustatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni vahekohtueeskirjade kohaselt, või
- c) Rahvusvahelisele Investeeringuvaidluste Lahendamise Keskusele (*ICSID*), mis on moodustatud kooskõlas 18. märtsil 1965 Washingtonis allakirjutamiseks avatud riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeerimisvaidluste lahendamise konventsiooniga, kui mõlemad lepingupoole on selle konventsiooni osalised. Niikaua kuni üks vaidluspool ei ole nimetatud konventsiooni osaline, lahendatakse vaidlus ICSIDi lepitus-, vahendus- ja uurimismenetluse kõrvalosakonna reegleid järgides.

Investori otsus esitada vaidlus lahendamiseks riigisisesele kohtule või punktide b ja c kohaselt vahekohtule on pöördumatu.

3. Vahekohus langetab otsuse:

- a) käesoleva lepingu ja lepingupoole vahel kehtivate teiste lepingute alusel;
- b) rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja reeglite alusel;
- c) selle lepingupoole õigusaktide, sealhulgas kollisiooninormide alusel, kelle territooriumil investeering tehti.

4. Lepingupoole nõustuvad vaidluste esitamisega lõike 2 punktides b ja c nimetatud rahvusvahelisele vahekohtule.

5. Vaidluses osalev lepingupool ei esita üheski vahekohtumenetluse või otsuse täitmise järgus vastuväidet selle kohta, et teiseks vaidluspooleks olev investor on garantii või kindlustuslepingu tulemusel juba saanud hüvitist kogu või osa kantud kahju eest.

6. Vahekohtu otsus on lõplik ja vaidluspooltele siduv. Mõlemad lepingupoole kohustuvad otsuse täide viima kooskõlas oma õigusaktidega.

ARTIKKEL 12
Lepingu kohaldamine

Lepingut kohaldatakse investeeringute suhtes, mis ühe lepingupoole investorid on õiguspäraselt teinud teise lepingupoole territooriumil nii enne kui ka pärast lepingu jõustumist. Lepingut ei kohaldata ühegi enne lepingu jõustumist tekkinud investeeringuvaidluse ega rahuldatud nõude suhtes.

ARTIKKEL 13
Jõustumine, kestus, muutmine ja lõpetamine

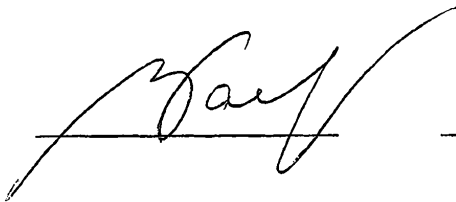
1. Lepingupoole teavitavad teineteist diplomaatiliste kanalite kaudu kirjalikult lepingu jõustumiseks vajalike põhiseaduslike nõuete täitmisest. Leping jõustub 30 päeva möödumisel kuupäevast, mil saadakse kätte viimane selline teade.
2. Leping jääb jõusse viieks aastaks. Seejärel pikeneb leping kümneaastaste ajavahemike kaupa, kui kumbki lepingupool ei ole kuus kuud enne ajavahemiku lõppemist teisele lepingupoolele kirjalikult teatanud oma kavatsusest leping lõpetada.
3. Kumbki lepingupool võib teha ettepaneku lepingu muutmiseks. Muudatused moodustavad lepingu lisaprotokolli. Protokoll jõustub lepingu jõustumiseks ettenähtud korra kohaselt.
4. Investeeringute suhtes, mis on tehtud enne lepingu lõppemise kuupäeva, kehtivad lepingu sätted edasi kümme aastat alates lepingu lõppemise kuupäevast.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 18. juunil 2010 Tallinnas kahes eksemplaris eesti, moldova ja inglise keeles; kõik kolm teksti on võrdselt autentset. Erineva tõlgendamise korral lähtutakse ingliskeelsest tekstist.

EESTI VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

MOLDOVA VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL

ACORD

ÎNTRE

GUVERNUL REPUBLICII ESTONIA

ȘI

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

PRIVIND

PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A
INVESTIȚIILOR

Guvernul Republicii Estonia și Guvernul Republicii Moldova, denumite în continuare “Părți Contractante”,

Dorind să intensifice colaborarea lor economică în avantajul reciproc al ambelor state;

Având drept scop crearea și menținerea condițiilor favorabile pentru efectuarea investițiilor de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,

Recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor în baza prezentului Acord va stimula inițiativa de afaceri și va spori prosperitatea economică a Părților Contractante,

au convenit asupra celor ce urmează:

ARTICOLUL 1

DEFINIȚII

În scopul prezentului Acord:

1. Noțiunea “investitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei Părți Contractante, care efectuează investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante:

- a) noțiunea „persoană fizică”, înseamnă orice individ, care deține cetățenia unei Părți Contractante, în conformitate cu legislația acesteia;
- b) noțiunea „persoană juridică”, va însemna orice entitate, care este constituită în conformitate cu legislația uneia dintre Părțile Contractante și care are sediul înregistrat, administrația centrală sau principalul loc de desfășurare a activității pe teritoriul acestei Părți Contractante.

2. Noțiunea “investiție” înseamnă orice gen de bun, investit de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația ultimei Părți Contractante, și în particular include următoarele:

- a) proprietatea mobilă și imobiliară și orice alte drepturi de proprietate;
- b) acțiuni, obligațiuni, cote-părți ale unei companii și orice altă formă de participare într-o companie;
- c) creanțe monetare sau orice performanță în baza contractului cu valoare financiară și asociate cu o investiție;
- d) drepturile proprietății intelectuale și industriale; procesele tehnice, know-how-ul și goodwill-ul;
- e) drepturile de dirijare a activităților economice și comerciale, conferite prin lege printr-un act administrativ sau în virtutea unui contract, inclusiv concesiunile de cercetare, cultivare, extracție sau exploatare a resurselor naturale.

Orice modificare a formei, în care investițiile au fost efectuate, nu va afecta caracterul lor de investiție cu condiția că o asemenea modificare este efectuată în conformitate cu legislația Părții Contractante pe teritoriul căreia se efectuează investițiile.

3. Noțiunea “venituri” înseamnă orice sume obținute dintr-o investiție și include în particular profiturile, dividendele, dobânzile, sporurile de capital, drepturile de autor și onorariile.

4. Noțiunea “teritoriu” înseamnă zonă geografică compusă din sol și subsol, ape interne și spațiu aerian de deasupra solului și a apelor teritoriale, asupra cărora Părțile Contractante își exercită drepturile suverane și jurisdicția în conformitate cu legislația și reglementările sale și a dreptului internațional.

ARTICOLUL 2*

PROMOVAREA ȘI ADMITEREA INVESTIȚIILOR

1. Fiecare Parte Contractantă va promova pe teritoriul său, în corespundere cu legislația acesteia, investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante. Fiecare Parte Contractantă va admite aceste investiții în conformitate cu propriile legi și reglementări.

2. În cazul în care o Parte Contractantă admite o investiție pe teritoriul său, aceasta, în conformitate cu legislația proprie, va acorda permisele, licențele și contractele necesare pentru asistența tehnică, comercială sau administrativă aferentă acestei investiții.

ARTICOLUL 3

PROTECȚIA

1. Investițiilor efectuate de către investitorii uneia dintre Părțile Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante le va fi acordat un tratament just și echitabil și le va fi asigurată protecție deplină și securitate.

2. Nici una dintre Părțile Contractante nu va afecta prin măsuri iraționale sau discriminatorii gestionarea și dispunerea de investiții de către cealaltă Parte Contractantă.

ARTICOLUL 4

TRATAMENTUL NAȚIONAL ȘI AL NAȚIUNII CELEI MAI FAVORIZATE

1. Fiecare Parte Contractantă va acorda investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte Părți Contractante un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor efectuate de către proprii săi investitori sau investițiilor investitorilor oricărui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorii în cauză.

2. Fiecare Parte Contractantă va acorda pe teritoriul său investitorilor celeilalte Părți Contractante, în ceea ce privește gestionarea și dispunerea de investiții de către cealaltă Parte Contractantă un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor săi investitori

* Published as submitted. -- Publié tel que soumis.

sau investitorilor oricărui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorii în cauză.

3. Tratamentul acordat în conformitate cu alineatele 1 și 2 ale acestui Articol nu se vor interpreta în așa fel încît să oblige o Parte Contractantă să extindă asupra investitorilor celeilalte Părți Contractante și investițiilor acestora avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu ce rezultă din participarea sa sau asocierea la orice existentă sau viitoare:

- a) zonă de comerț liber, uniune vamală, uniune economică, uniune monetară sau altă organizație regională de integrare economică; sau
- b) orice avantaje prevăzute în acordurile cu privire la evitarea dublei impuneri sau orice aranjament ce se referă la impozitare.

4. Măsurile care trebuie luate din motive de securitate și ordine publică sau sănătate publică, nu vor fi considerate drept un tratament mai puțin favorabil, în sensul prevederilor prezentului Articol.

ARTICOLUL 5

EXPROPRIEREA

1. Investițiile investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante nu vor fi naționalizate, expropriate sau supuse unor măsuri, care au efecte similare naționalizării sau exproprierii (denumită în continuare „expropriere”), decît în interes public, în conformitate cu procedura legală, în bază non-discriminatorie și urmată de plata unei compensări prompte, adecvate și efective.

2. Asemenea compensare va corespunde valorii de piață a investițiilor expropriate nemijlocit înaintea exproprierii sau notificării ei publice, în dependență de care va fi prima acțiune (denumită în continuare “data evaluării”).

3. Valoarea de piață veridică va fi calculată în valută liber convertibilă la cursul de piață de schimb în vigoare pentru moneda respectivă la data evaluării. Compensarea va include dobînda calculată la o rată comercială, stabilită pe bază de piață pentru moneda de evaluare de la data de expropriere, până la data plății. Compensarea va fi plătită fără întârziere și va fi efectiv realizabilă și liber transferabilă.

4. Investitorul afectat va avea dreptul, în conformitate cu legislația Părții Contractante care efectuează exproprierea, la o reexaminare promptă a cazului său, de către un organ judiciar sau altă autoritate competentă și independentă a acestei Părți Contractante, inclusiv la evaluarea investiției sale și plata compensației, în conformitate cu principiile stipulate în prezentul Articol.

5. În cazul în care o Parte Contractantă va expropria bunurile unei companii care este constituită în conformitate cu legislația în vigoare, în orice parte a teritoriului său și în care investitorii celeilalte Părți Contractante dețin acțiuni, această Parte Contractantă va asigura aplicarea prevederilor acestui Articol, în sensul garantării unei compensări prompte, adecvate și efective pentru acești investitori ai celeilalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 6

COMPENSAREA PENTRU PIERDERI

1. Investitorilor unei Părți Contractante, ale căror investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante suferă pierderi cauzate de război sau alt conflict armat, stare de urgență națională, revoluție, insurecție, tulburare civilă sau alt eveniment similar, le va fi acordat de către ultima Parte Contractantă, în ceea ce privește restituirea, despăgubirea, compensarea sau altă soluționare, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat de către ultima Parte Contractantă propriilor investitori sau investitorilor unui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorii în cauză. Plățile rezultate vor fi plătite fără întârziere, vor fi realizabile în mod eficient și vor fi liber transferabile.

2. Fără a prejudica alineatul 1 al acestui Articol, investitorul unei Părți Contractante care, în orice situație la care se referă acel alineat, suferă pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, ce rezultă din:

- a) rechiziționarea investiției sale sau a unei părți din aceasta de către forțele sau autoritățile celei din urmă Părți Contractante, sau
- b) distrugerea investiției sale sau a unei părți din aceasta de către forțele sau autoritățile celei din urmă Părți Contractante, nefiind aceasta necesară în circumstanțele create,

va beneficia din partea ultimei Părți Contractante de o restituire sau compensare, care în ambele cazuri va fi promptă, adecvată și efectivă. Plățile ce rezultă vor fi efectuate fără întârziere, eficient realizabile și liber transferabile.

ARTICOLUL 7

TRANSFERURILE

1. Fiecare Parte Contractantă va garanta investitorilor celeilalte Părți Contractante, după îndeplinirea obligațiilor fiscale, un transfer fără restricții al tuturor plăților referitoare la investițiile lor. Asemenea transferuri vor include, în particular:

- a) capitalul inițial și sumele adiționale necesare pentru menținerea sau creșterea investiției;
- b) venituri din investiții, definite în Articolul 1;
- c) fonduri necesare pentru rambursarea creditelor referitoare la investiții;
- d) compensări în virtutea Articolelor 5 și 6;
- e) profituri din vânzarea sau lichidarea totală sau parțială a investiției;
- f) salarii și alte remunerații ale personalului angajat de peste hotare în legătură cu o investiție;

g) plățile care decurg din soluționarea unui litigiu.

2. Transferurile potrivit prezentului Acord vor fi efectuate fără întârziere, în valută liber convertibilă la rata de schimb de piață aplicabilă pentru această valută la data transferului, în conformitate cu legislația în vigoare pe teritoriul acelei Părți Contractante, unde investiția a fost efectuată.

3. Dispozițiile prezentului articol nu se interpretează astfel încât să împiedice o Parte Contractantă să îndeplinească cu bună-credință obligațiile sale în calitate de membru al unei uniuni economice și monetare.

ARTICOLUL 8

APLICAREA ALTOR PREVEDERI

1. În cazul în care prevederile legilor și reglementărilor uneia dintre Părțile Contractante sau obligațiile de drept internațional, care există sau urmează să se stabilească în viitor între Părțile Contractante adițional la prezentul Acord, conțin o reglementare generală sau specială, justificând investitorii celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul Acord, atunci această reglementare are prioritate față de prezentul Acord în măsura, în care este mai favorabilă.

2. Prezentul Acord nu lezează prevederile mai favorabile, care au fost convenite de către una dintre Părțile Contractante cu investitorii celeilalte Părți Contractante.

ARTICOLUL 9

SUBROGAREA

În cazul în care, o Parte Contractantă sau o instituție împuternicită a ei, efectuează o plată legală propriului investitor în baza unei despăgubiri, garanții sau unui contract de asigurare, acordat împotriva riscurilor non-comerciale în legătură cu o investiție efectuată de către investitorii săi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă va recunoaște transmiterea în baza principiului subrogării, asupra primei Părți Contractante sau instituției împuternicite a ei, a tuturor drepturilor și pretențiilor investitorului, în aceeași măsură ca și predecesorul său în drept.

ARTICOLUL 10

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR DINTRE PĂRȚILE CONTRACTANTE

1. Orice diferend dintre Părțile Contractante referitor la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord, va fi, în măsura posibilității, soluționat amiabil prin canale diplomatice.

2. Dacă diferendul nu poate fi soluționat în termen de șase luni de la data începerii negocierilor, acesta va fi înaintat, la solicitarea uneia dintre Părțile Contractante, unui tribunal arbitral.

3. Tribunalul arbitral va fi constituit precum urmează: fiecare Parte Contractantă va desemna un arbitru și acești doi arbitri vor alege un cetățean al unui stat terț în calitate de Președinte al tribunalului. Arbitrii vor fi desemnați pe parcursul a trei luni și Președintele va fi numit timp de cinci luni din data la care una dintre Părțile Contractante a informat cealaltă Parte Contractantă despre intenția sa de a supune diferendul unui tribunal arbitral.

4. În cazul în care perioada specificată în alineatul 3 al acestui Articol desemnările necesare nu au fost efectuate, fiecare Parte Contractantă, în lipsa altei înțelegeri, poate invita Președintele Curții Internaționale de Justiție să efectueze numirile necesare. Dacă Președintele Curții este un cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau din alte motive este împiedicat să exercite această funcție, Vicepreședintele va fi invitat să efectueze numirile necesare. În cazul în care Vicepreședintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau, de asemenea, este împiedicat să exercite această funcție, membrul Curții Internaționale de Justiție, următorul în grad, care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, va fi invitat să efectueze numirile necesare.

5. Tribunalul arbitral va adopta decizia sa în baza respectării prevederilor acestui Acord, precum și regulilor și principiilor general acceptate ale dreptului internațional.

6. În afară de cazul, în care Părțile Contractante decid altfel, tribunalul arbitral își va stabili propria sa procedură.

7. Tribunalul va adopta decizia sa prin majoritate de voturi și această decizie va fi definitivă și obligatorie pentru ambele Părți Contractante.

8. Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile legate de arbitrul său și cele de reprezentarea sa în procesul de arbitraj. Alte cheltuieli, inclusiv cele legate de Președinte, vor fi suportate în egală măsură de către ambele Părți Contractante.

ARTICOLUL 11

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR DINTRE O PARTE CONTRACTANTĂ ȘI UN INVESTITOR AL CELEILALTE PĂRȚI CONTRACTANTE

1. Orice diferend care poate apărea între una dintre Părțile Contractante și un investitor al celeilalte Părți Contractante, în legătură cu o investiție pe teritoriul primei Părți Contractante va fi soluționat, în măsura posibilității, pe cale amiabilă prin consultări și negocieri.

2. În cazul în care un astfel de diferend nu poate fi soluționat pe cale amiabilă în termen de șase luni din data în care oricare dintre Părți la diferend a solicitat soluționarea pe cale amiabilă, diferendul, la alegerea investitorului, poate fi înaintat în:

- a) instanța competentă a Părții Contractante, pe teritoriul căreia a fost efectuată investiția; sau

- b) unui tribunal arbitral „ad hoc”, constituit în conformitate cu Regulile de Arbitrare ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional; sau
- c) Centrul Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (ICSID), instituit prin „Convenția pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții între State și Cetățenii altor State”, deschis pentru semnare la Washington, D.C., la 18 martie 1965, în cazul în care ambele Părți Contractante au devenit membre ale acestei Convenții. În cazul în care o Parte Contractantă implicată la diferend nu este Stat Contractant al Convenției sus menționate, diferendul va fi soluționat în conformitate cu regulile Facilității Adiționale pentru Administrarea Procedurilor de Conciliere, Arbitrare și Fact-Finding ale ICSID.

În cazul în care investitorul alege să supună diferendul către o instanță națională sau de arbitraj, conform alineatelor 2 lit. b) și 2 lit. c) ale acestui Articol, asemenea alegere este irevocabilă pentru investitor.

3. Arbitrajul se va baza pe:

- a) prevederile prezentului Acord și altor Acorduri în vigoare între Părțile Contractante;
- b) normele și principiile general acceptate ale dreptului internațional; și
- c) legislația Părților Contractante, pe teritoriul cărora investițiile au fost efectuate, inclusiv normele relative la conflictele de legi.

4. Fiecare Parte Contractantă își va da acordul pentru prezentarea diferendelor la arbitrajul internațional, după cum e prevăzut în alineatele 2b și 2c ale acestui Articol.

5. Nici una dintre Părțile Contractante, care este parte la diferend, poate ridica o obiecție, la orice etapă a procedurii arbitrale sau a executării hotărârii arbitrale, în cazul în care investitorul, care este partea adversă la diferend, a primit o despăgubire care acoperă integral sau o parte din pierderile acesteia, în virtutea unei garanții sau a unui contract de asigurare.

6. Hotărârea arbitrajului va fi definitivă și obligatorie pentru ambele părți la diferend. Fiecare Parte Contractantă se obligă să execute hotărârea în conformitate cu legislația sa.

ARTICOLUL 12

DOMENIUL APLICĂRII

Prezentul Acord va fi aplicat investițiilor efectuate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în conformitate cu legislația ultimei Părți Contractante, anterior sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord. Cu toate acestea, prezentul Acord nu va fi aplicat unui diferend cu privire la o investiție apărut sau unei revendicări soluționate înaintea intrării lui în vigoare.

ARTICOLUL 13

INTRAREA ÎN VIGOARE, DURATA, AMENDAMENTE ȘI STINGEREA

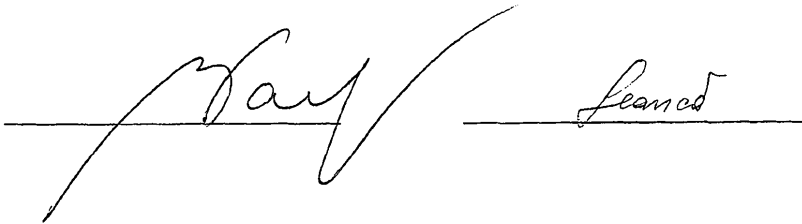
1. Părțile Contractante își vor notifica reciproc, în scris, prin canale diplomatice, că procedura legală pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord a fost îndeplinită. Prezentul acord intră în vigoare în a 30-a zi de la data primirii ultimei notificări.
2. Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de cinci ani. Ulterior, acțiunea lui se va prelungi pentru un termen de zece ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu va notifica cealaltă Parte Contractantă cu cel puțin șase luni pînă la expirarea acțiunii prezentului Acord despre intenția de a-l denunța.
3. Fiecare Parte Contractantă poate propune celeilalte Părți Contractante modificarea prezentului Acord. Modificările vor fi perfectate în protocoalele adiționale la prezentul Acord. Protocoalele adiționale vor intra în vigoare în conformitate cu prezentul Acord.
4. Pentru investițiile efectuate anterior încetării valabilității prezentului Acord, prevederile sale vor continua să fie efective pe parcursul unei perioade de zece ani din data încetării valabilității Acordului.

DREPT PENTRU CARE, subsemnații pe deplin autorizați de către statele respective au semnat prezentul Acord.

ÎNTOCMIT la *Tallinn*..... la *18. iunie*..... 2010, în două exemplare originale, în limbile estoniană, moldovenească și engleză, toate textele fiind autentice. În cazul apariției divergențelor la interpretare, textul în limba engleză va fi de referință.

**PENTRU ȘI DIN NUMELE GUVERNULUI
REPUBLICII ESTONIA**

**PENTRU ȘI DIN NUMELE GUVERNULUI
REPUBLICII MOLDOVA**

The image shows two handwritten signatures in black ink, each placed above a horizontal line. The signature on the left is more stylized and cursive, while the signature on the right is more legible and appears to be 'Ileana'.

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ESTONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA

Le Gouvernement de la République d'Estonie et le Gouvernement de la République de Moldova, ci-après dénommés les « Parties contractantes »,

Désireux d'intensifier leur coopération économique dans l'intérêt mutuel de l'un et l'autre pays,

Décidés à créer et entretenir des conditions propices à l'investissement par tous investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre,

Considérant que la promotion et la protection des investissements en vertu du présent Accord viendront stimuler les affaires et contribuer à l'essor économique de l'une et l'autre Parties,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investisseur » s'entend de toute personne physique ou morale d'une Partie contractante qui investit dans le territoire de l'autre Partie contractante :

a) L'expression « personne physique » s'entend de tout ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante au sens de ses lois et règlements;

b) L'expression « personne morale » s'entend de toute entité constituée sous l'empire des lois et règlements de l'une ou l'autre Partie contractante et qui a son siège social, son administration centrale ou son principal établissement dans le territoire de ladite Partie contractante.

2. Le terme « investissement » s'entend des biens de toute nature investis par tout investisseur de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre conformément aux lois et règlements de celle-ci, y compris, notamment :

a) Les biens meubles et immeubles, ainsi que tous autres droits réels tels que les hypothèques, gages et droits similaires;

b) Les parts, actions et obligations de toute société ou toute autre forme de prise de participation dans toute société;

c) Les créances ou toute autre prestation conventionnelle appréciable en argent liées à tout investissement;

d) Les droits de propriété intellectuelle et industrielle, procédés techniques, savoir-faire et fonds de commerce;

e) Les droits d'entreprise économique et commerciale résultant de la loi, de tout acte administratif ou de toute convention, y compris les droits de prospection, de mise en valeur, d'extraction et d'exploitation de ressources naturelles.

Toute modification de la forme des biens investis ou réinvestis est sans effet sur leur caractère d'investissement, pour autant que ladite modification s'opère conformément aux lois et règlements de la Partie contractante hôte.

3. Le terme « rendements » qui s'entend du produit de tout investissement comprend notamment les profits, dividendes, intérêts, plus-values, redevances et droits.

4. Le terme « territoire » s'entend de l'espace géographique composé du sol et du sous-sol, des eaux intérieures et de l'espace aérien au-dessus du sol et des eaux territoriales sur lesquels la Partie contractante exerce sa souveraineté et sa juridiction conformément à sa législation et au droit international.

Article 2. Promotion et admissions des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage, dans toute la mesure possible, l'investissement dans son territoire par tous investisseurs de l'autre Partie contractante, autorisant tous investissements dans le respect de ses lois et règlements.

2. La Partie contractante qui autorise tout investissement dans son territoire accorde, sous l'empire de ses lois et règlements, tous permis, licences et conventions d'assistance technique, commerciale ou administrative liés audit investissement.

3. Chaque Partie contractante entreprend de délivrer, chaque fois que nécessaire, et ce conformément à ses lois et règlements, toutes autorisations nécessaires à l'activité de consultants et de tous autres personnels qualifiés, quelle que soit leur nationalité.

Article 3. Protection

1. Chaque Partie contractante réserve aux investissements effectués dans son territoire par tout investisseur de l'autre Partie contractante un traitement juste et équitable et leur accorde totales protection et sécurité, ne devant en aucun cas leur accorder un traitement moins favorable que celui prescrit par son droit interne et par le droit international.

2. Aucune Partie contractante n'entrave, par des mesures déraisonnables ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'usage ou la libre disposition de tous investissements.

Article 4. Traitement national et clause de la nation la plus favorisée

1. Chaque Partie contractante accorde aux investissements de tous investisseurs de l'autre Partie contractante dans son territoire un traitement au moins aussi favorable que celui qu'elle réserve à ses propres investisseurs ou à ceux de tout État tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur étant retenu.

2. Chaque Partie contractante accorde aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante dans son territoire, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'usage ou la libre disposition de leurs investissements, un traitement au moins aussi favorable que celui qu'elle réserve à ses propres investisseurs ou à ceux de tout État tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur concerné étant retenu.

3. Tout traitement accordé en vertu des paragraphes 1 et 2 du présent article ne peut être interprété comme faisant obligation à toute Partie contractante d'étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante et à leurs investissements le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège résultant de son appartenance ou association présente ou à venir, à :

a) Toute zone de libre-échange, union douanière, union économique, union monétaire ou toute autre organisation d'intégration économique régionale; ou

b) Tout accord ou convention international à caractère entièrement ou essentiellement fiscal.

4. Ne peuvent être qualifiées de « traitement moins favorable », au sens du présent article, toutes mesures tendant à sauvegarder la sécurité, l'ordre ou la santé publics.

Article 5. Expropriation

1. Il ne peut être procédé à aucune mesure de nationalisation ou d'expropriation ni à toute autre mesure valant nationalisation ou expropriation (ci-après dénommée « expropriation »), contre tout investissement d'investisseurs d'une Partie contractante dans le territoire de l'autre Partie contractante, si ce n'est pour cause d'utilité publique, et ce dans le respect de la légalité et en l'absence de toute discrimination, moyennant juste, prompte et effective indemnisation.

2. Toute indemnisation doit correspondre à la juste valeur marchande reconnue aux investissements immédiatement avant que l'expropriation effective ou envisagée ait acquis un caractère de notoriété publique, si cette seconde hypothèse se vérifie la première (dénommée ci-après « date d'évaluation »).

3. La juste valeur marchande est calculée dans une devise librement convertible, au taux de change en vigueur sur le marché à la date d'évaluation. Sont inclus dans l'indemnisation tous intérêts à calculer sur la base du cours de la monnaie d'évaluation et ce de la date de l'expropriation à celle du paiement. Versé promptement, le montant de l'indemnisation doit être effectivement réalisable et librement rapatriable.

4. En vertu de la législation de la Partie contractante expropriatrice, l'investisseur lésé a le droit de saisir promptement toute instance judiciaire ou toute autre autorité compétente indépendante de la Partie contractante d'une action en contestation, y compris relativement à l'évaluation de son investissement et de l'indemnisation, conformément aux principes résultant du présent article.

5. La Partie contractante qui exproprie toute société fondée sous l'empire de sa législation, et dans laquelle des investisseurs de l'autre Partie contractante détiennent des parts veillera à voir appliquer les dispositions du présent article de façon à garantir auxdits investisseurs prompte, juste et effective indemnisation.

Article 6. Réparation de pertes

1. Tout investisseur de l'une des Parties contractantes qui, par suite de guerre ou conflit armé, d'état d'urgence, de révolution, d'insurrection, de troubles à l'ordre public ou d'événements similaires survenus sur le territoire de l'autre Partie contractante, subit des pertes à l'occasion de ses investissements, se verra accorder par cette dernière un traitement au moins aussi favorable que celui qu'elle réserve à ses propres investisseurs ou à ceux de tout État tiers, le traitement le plus favorable étant retenu, aux fins de restitution, d'indemnisation, de réparation ou de toute autre forme de règlement. Tous paiements dus en conséquence doivent être effectués promptement, et être effectivement réalisables et librement négociables.

2. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, tout investisseur d'une Partie contractante qui, en présence de l'une des situations visées au paragraphe précédent, subit sur le territoire de l'autre Partie contractante quelque perte par suite :

a) De la réquisition de tout ou partie de son investissement par les forces ou autorités de ladite Partie; ou

b) De la destruction de tout ou partie de son investissement par les forces ou les autorités de ladite Partie, destruction nullement commandée par la situation,

se verra accorder par ladite Partie contractante prompte, juste et effective restitution ou réparation à raison de la perte subie, tous paiements dus en conséquence devant être effectués promptement et être effectivement réalisables et librement négociables.

Article 7. Rapatriement de produits d'investissement

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante, dès lors que ces derniers se seront acquittés de leurs obligations fiscales, libre rapatriement de tous produits de leurs investissements, dont notamment :

a) Le capital initial et les fonds additionnels nécessaires à l'entretien ou à l'accroissement des investissements;

b) Tous rendements tels que définis à l'article premier;

c) Tous fonds destinés au remboursement de prêts contractés à des fins d'investissement;

d) Toute indemnisation ou réparation visée aux articles 5 et 6;

e) Le produit de la vente ou de la liquidation totale ou partielle de tout investissement;

f) Tous salaires et autres émoluments du personnel expatrié engagé aux fins de tout investissement;

g) Tous paiements découlant du règlement d'un contentieux.

2. Tous rapatriements visés au présent Accord sont effectués sans délai, dans une monnaie librement convertible au taux de change en vigueur le jour de l'opération, conformément aux lois et règlements en vigueur dans le territoire d'accueil de l'investissement.

3. Les dispositions du présent article ne peuvent être interprétées comme empêchant telle Partie contractante d'honorer, de bonne foi, toutes obligations résultant de sa qualité de membre de quelque union économique et monétaire.

Article 8. Application d'autres disposition

1. Si, outre du présent Accord, il résulte de lois et règlements de l'une ou l'autre Partie contractante, ou d'obligations dérivées du droit international positif ou souscrites postérieurement entre elles par les Parties contractantes quelque disposition générale ou spéciale ouvrant droit aux investisseurs de l'autre Partie contractante à un traitement plus favorable que celui envisagé par le présent Accord, ladite disposition l'emportera sur le présent Accord, pour autant qu'elle soit plus favorable.

2. Les dispositions du présent Accord sont sans effet sur tout traitement plus favorable que celui envisagé dans le présent Accord, qui aura été convenu entre l'une des Parties contractantes et tous investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 9. Subrogation

Si telle Partie contractante ou l'un de ses démembrements effectue un paiement, à titre de provision, de garantie ou de contrat d'assurance contre tous risques non commerciaux, pour couvrir tel investissement réalisé par un de ses investisseurs dans le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaît la cession de tous droits ou actions dudit investisseur à la première Partie contractante ou à son démembrement désigné, ainsi que la faculté qui appartient à cette dernière ou à son démembrement désigné d'exercer ces droits et actions par subrogation dans la même mesure que son prédécesseur en titre.

Article 10. Règlement des différends entre Parties contractantes

1. Tout différend entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord sera, autant que faire se peut, réglé à l'amiable par voie diplomatique.

2. S'il n'est pas réglé dans les six (6) mois qui suivent l'ouverture de négociations, le différend sera, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, soumis à arbitrage par un tribunal arbitral.

3. Le tribunal arbitral est constitué comme suit : chaque Partie contractante désigne un arbitre, les deux arbitres ainsi désignés devant élire président un ressortissant d'un État tiers. Les arbitres sont désignés dans un délai de trois (3) mois, le président du tribunal devant l'être dans les cinq (5) mois suivant la date à laquelle l'une des Parties contractantes aura signifié à l'autre son intention de soumettre le différend à arbitrage.

4. S'il n'y a pas été procédé dans les délais fixés au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre Partie contractante pourra unilatéralement inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux désignations requises. Si le Président de la Cour est ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante ou empêché d'agir, pour tout autre motif, le Vice-Président de la Cour sera invité à procéder auxdites désignations. Si ce dernier est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou également empêché d'agir, le doyen de la Cour qui n'est pas ressortissant de l'une ou l'autre Partie contractante sera invité à y procéder.

5. Le tribunal arbitral statue conformément aux dispositions du présent Accord, et aux règles et principes universellement reconnus du droit international.

6. À moins que les Parties contractantes n'en décident autrement, le tribunal arbitral arrête sa propre procédure.

7. Le tribunal statue à la majorité des voix, sa sentence étant définitive et ayant force de loi pour l'une et l'autre Parties contractantes.

8. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais exposés par son arbitre et ses agents pendant la procédure arbitrale, tous autres frais, y compris ceux occasionnés par la fonction de Président, étant également répartis entre les Parties contractantes.

Article 11. Différends entre une Partie contractante et des investisseurs de l'autre Partie contractante

1. Tout différend pouvant surgir entre une Partie contractante et tout investisseur de l'autre Partie contractante concernant tel investissement dans le territoire de la première Partie contractante sera, autant que faire se peut, réglé, à l'amiable par voie de consultations et de négociations.

2. S'il n'a pu être réglé dans un délai de six (6) mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre Partie en aura demandé le règlement amiable, l'investisseur pourra, à sa discrétion, soumettre le différend :

a) À tout tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé; ou

b) À tout tribunal arbitral spécial institué conformément au Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international; ou

c) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) créé par la « Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États », ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965, si l'une et l'autre Parties contractantes sont parties à ladite Convention. Dès lors qu'une Partie contractante partie au différend n'est pas devenue partie à ladite Convention, le différend sera traité conformément aux règles de la Facilité supplémentaire pour la gestion de la conciliation, l'arbitrage et les procédures d'information du CIRDI.

Si l'investisseur choisit de soumettre le différend à un tribunal interne ou à arbitrage tel qu'envisagé aux alinéas b) et c) ci-dessus, ce choix sera par lui irrévocable.

3. L'arbitrage se fonde sur :

a) Les dispositions du présent Accord et de tous autres accords en vigueur entre les Parties contractantes;

b) Les règles et principes de droit international universellement reconnus; et

c) Les lois et les règlements de la Partie contractante sur le territoire de laquelle sont réalisés les investissements, y compris les règles de conflits de lois.

4. Chaque Partie contractante donne son consentement à la soumission de tout différend à arbitrage international tel qu'envisagé aux alinéas b) et c).

5. Aucune Partie contractante partie à un différend ne peut, à un stade quelconque de la procédure arbitrale ou de l'exécution de la sentence arbitrale, tirer objection de ce que l'investisseur, partie adverse, a obtenu réparation en tout ou en partie de ses pertes en vertu de quelque garantie ou contrat d'assurance.

6. La sentence arbitrale est définitive et exécutoire pour les parties au différend, chacune d'elles s'engageant à l'exécuter conformément à sa législation.

Article 12. Champ d'application

Le présent Accord s'applique à tous investissements effectués par les investisseurs de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante, conformément aux lois et règlements de cette dernière, avant ou après son entrée en vigueur. Il ne s'applique toutefois pas aux différends concernant tout investissement nés ni à toute contestation vidée avant son entrée en vigueur.

Article 13. Entrée en vigueur, durée, modification et dénonciation

1. Les Parties contractantes s'adressent l'une à l'autre, par voie diplomatique, notification écrite de ce que toutes formalités d'ordre constitutionnel prescrites aux fins de l'entrée en vigueur

du présent Accord ont été accomplis. Le présent Accord entrera en vigueur trente (30) jours après la réception de la dernière notification.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant cinq (5) ans. Il sera par la suite reconduit par périodes successives de dix ans, à moins que l'une des Parties signifie, par écrit, à l'autre Partie son intention de le dénoncer six (6) mois avant son expiration.

3. L'une des Parties contractantes pourra proposer à l'autre de modifier le présent Accord. Toutes modifications prendront la forme de protocoles additionnels à l'Accord, qui entreront en vigueur ainsi qu'il est dit dans le présent Accord.

4. Les dispositions du présent Accord continueront de produire effet pendant dix (10) ans au-delà de sa date d'extinction s'agissant de tous investissements réalisés avant son extinction.

EN FOI DE QUOI, les plénipotentiaires de l'une et l'autre Parties, à ce dûment autorisés par leurs États, ont signé le présent Accord.

FAIT à Tallin le 18 juin 2010, en double exemplaire, en langues estonienne, moldave et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais primera.

Pour le Gouvernement de la République d'Estonie :

URMAS PAET

Pour le Gouvernement de la République de Moldova :

IURIE LEANCA